

Kouvolan kaupungin lausunto Itä-Suomen hallinto-oikeudelle kaupunginvaltuuston päätöksestä 8.6.2026, § 42, tehdystä valituksesta (Isojen liikuntatilojen palveluverkkosuunnitelman hyväksyminen vuosille 2026–2030)

908/12.04.00/2026

Kaupunginhallitus 31.8.2026

Valmistelija: kaupunginjuristi Elina Amnell-Holzhäuser, puh. 020 615 7649, elina.amnell(at)kouvola.fi

Yhteenveto

Kaupunginvaltuuston 8.6.2026 tekemästä päätöksestä § 42, Isojen liikuntatilojen palveluverkkosuunnitelman hyväksyminen vuosille 2026–2030, on tehty valitus Itä-Suomen hallinto-oikeudelle.

Itä-Suomen hallinto-oikeus pyytää kaupunginhallitusta antamaan lausuntonsa asiassa tai, mikäli kunnan hallintosäännön määräykset sitä edellyttävät, hankkimaan valtuuston lausunnon sekä ilmoittamaan prosessiosoitteen, johon oikeudenkäyntiaineisto voidaan toimittaa.

Hallintosäännön 21 §:n 4. kohdan mukaan kaupunginhallituksen tehtäviin kuuluu muun ohella päättää lausunnon antamisesta kaupunginvaltuuston päätöksestä tehtyyn valitukseen kaupunginhallituksen voidessa yhtyä valtuuston päätökseen.

Alla esitetään kaupunginjuristin valmisteleva lausunto, jonka perusteella kaupunginhallitukselle esitetään sen antamista kaupungin lausuntona hallinto-oikeudelle ja pyytää hallinto-oikeutta kumoamaan kaupunginvaltuuston päätöksestä tehdyn valituksen kokonaisuudessaan perusteettomana. Perusteena pyynnölle esitetään se, ettei valtuuston päätös ole syntynyt virheellisessä järjestyksessä, valtuusto ei ole ylittänyt toimivaltaansa eikä päätös ole muutoinkaan lainvastainen.

Lisäksi Itä-Suomen hallinto-oikeudelle esitetään pyyntö asian kiireellisestä käsittelemisestä, koska valituksenalaisella päätöksellä on erittäin suuri merkitys kaupungin talouden kannalta.

Asian valmistelun tausta ja päätösvallan perusteet sekä kaupungin lausunto saapuneeseen valitukseen

Kaupungin lausunto

Kaupunginvaltuusto on 8.6.2026, § 42, päättänyt hyväksyä päätöksen liitteenä olevan isojen liikuntatilojen palveluverkkosuunnitelman ja todeta, että valtuuston hyväksyttyä isojen liikuntatilojen palveluverkkosuunnitelman liikunta- ja kulttuurilautakunta tekee yksikkökohtaiset lakkauttamispäätökset palveluverkkosuunnitelman

mukaisesti ja siten valtuuston päätöksen mukaisesti palveluverkkosuunnitelmaa toimeenpanevat hallintopäätökset valtuuston päätöksen saatua lainvoiman.

Kaupunginvaltuuston päätös on annettu tiedoksi kunnan jäsenille kuntalain 140 §:n mukaisesti 24.6.2026 julkaisemalla kaupunginvaltuuston pöytäkirja valitusosoituksineen yleisessä tietoverkossa.

1. Kaupunginvaltuuston päätöksestä tehty valitus

Kaupunginvaltuuston 8.6.2026 tekemästä päätöksestä § 42, Isojen liikuntatilojen palveluverkkosuunnitelman hyväksyminen vuosille 2026–2030, on tehty valitus Itä-Suomen hallinto-oikeudelle.

Valituksessa vaaditaan kaupunginvaltuuston päätöksen 8.6.2026, § 42, kumoamista lainvastaisena. Perusteena esitetään muun ohella seuraavaa:

Päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, valmistelu on ollut hallintolain ja selvittämiselvöllisyyden vastaisesti puutteellista sekä harhaanjohtavaa, ja päätöksen sisältö sekä oikeusvaikutukset jäävät asiakirjakokonaisuuden perusteella epäselviksi. Lisäksi valituksessa esitetään, että päätösaineisto on toimieliinkäsittelyn jälkeen muuttunut, esittelijänä toiminut on todennut tehneensä asiasisällöllisiä muutoksia ja lisäyksiä asiakirjoihin lautakuntakäsittelyn jälkeen ilman uutta toimieliinkäsittelyä ja asiakirjoista ei ilmene selvästi, mikä osa aiemmasta valmistelusta jäi voimaan, mikä palautui uudelleen valmisteltavaksi, miltä osin lautakunnalle jäi itsenäistä harkintavaltaa, ja miltä osin kaupunginvaltuuston aiemmat päätökset jäivät edelleen voimaan suhteessa hyväksytyyn suunnitelmaan, ja mikä oli uutta suunnitelmaa eikä vanhojen 2023 päätösten toimeenpanoa. Lisäksi valituksessa esitetään, että päätöksentekoprosessi on loukannut päätösten sitovuustasoa ja oikeusvarmuutta ja, että päätöksen oikeusvaikutukset jäivät epäselviksi, valmisteluaineisto on puutteellinen, epäjohdonmukainen ja selvittämiselvöllisyys on laiminlyöty ja, että hyväksytty palveluverkkosuunnitelma ei täytä hyvän hallinnon vaatimuksia.

Valituksen on tehnyt siihen kuntalain 137 §:n nojalla oikeutettu ja valitus on tehty kuntalain 138 §:ssä säädetyn määräajan kuluessa.

2. Valituksessa esitettyjen perusteiden arviointi

2.1. Tiivistelmä

Kaupunginvaltuusto on kokouksessaan 8.6.2026 käsitellyt isojen liikuntatilojen palveluverkkosuunnitelman hyväksymistä vuosille 2026–2030. Kyseessä on strategisesti ja taloudellisesti merkittävä valtuuston toimivaltaan kuuluva asia. Valtuustokäsittelyä edeltää kaupunginhallituksen valmistelu, jossa se on päättänyt käyttää otto-oikeutta liikunta- ja kulttuurilautakunnan päätökseen 13.5.2026, § 46

(Isojen liikuntatilojen palveluverkkosuunnitelma). Kaupunginhallitus on päätöksellään myös osaltaan hyväksynyt palveluverkkosuunnitelman ja päättänyt saattaa sen valtuuston käsiteltäväksi. Valituksessa esitetyt perustelut koskevat monilta osin isojen liikuntatilojen palveluverkkosuunnitelmaa koskevien asioiden käsittelyä liikunta- ja kulttuurilautakunnassa 13.5.2026 ja lautakunnan päätöspöytäkirjoja.

Asian selvittämisen yhteydessä on ilmennyt, että liikunta- ja kulttuurilautakunnan kokousmenettelyssä 13.5.2026 ja sen pöytäkirjan tarkastusprosessissa 45 ja 46 §:ien osalta on tapahtunut virheellisyyksiä. Lautakunta päätti palveluverkkosuunnitelman hyväksymisestä toimivaltansa ylittäen, kokouspöytäkirjojen liiteasiakirjoja ei tosiasiallisesti tarkastettu (ainakaan kokousasioiden 45 § ja 46 §) ja liitteisiin tehtiin viranhaltijan ohjeistuksesta päivitys sen jälkeen, kun muu pöytäkirja on tarkastettu.

Kaupunginhallitus on kuntalain 92 §:n nojalla käyttänyt otto-oikeutta lautakunnan edellä mainittuun päätökseen § 46 ja myös samaan asiaan liittyvään lautakunnan samassa kokouksessa käsittelemään 45 §:ään (Isojen liikuntatilojen muutokset 2026–2030). Otto-oikeuskäsittelyssä kyseisten ilmenneiden virheellisyyksien voidaan katsoa korjaantuneen. Lisäksi asian valtuustokäsittelyssä 4.6.2026 on sivistysjohtajan ja hallintojohtajan toimesta selvitetty edeltävässä lautakuntakäsittelyssä ilmenneet seikat ja seikat ovat olleet päätöksentekijöiden tiedossa.

Valituksenalaista kaupunginvaltuuston päätöstä ei siten rasita mikään oikeudellinen virhe. Asiassa ei myöskään ole sellaista prosessuaalista taikka muuta seikkaa, joka olisi voinut vaikuttaa asian käsittelyyn tai lopputulokseen kaupunginvaltuustossa.

2.2. Päätösaineistoa koskeva asia (valituksen 1. kohta)

Valituksessa esitetään, että liikunta- ja kulttuurilautakunnan käsittelemää palveluverkkosuunnitelmaa on muutettu ennen kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston käsittelyä eikä kaupunginvaltuustolle esitetty aineisto ole kaikilta osin vastannut lautakunnan alkuperäistä aineistoa. Päätösaineistosta ei ilmene, milloin muutokset on tehty, kenen toimesta, mihin toimivaltaan perustuen ja missä toimitilimissä ne on hyväksytty.

Liikunta- ja kulttuurilautakunta on 13.5.2026 käsitellyt esityslistalla olleiden muiden asioiden ohella asian 45 § ”Isojen liikuntatilojen muutokset 2026–2030” ja asian § 46 ”Isojen liikuntatilojen palveluverkkosuunnitelma 2026–2030”. Myös asian § 45 toimitielinkäsittely esitetään tässä lausumassa, koska se liittyy olennaisesti valituksenalaiseen päätökseen ja sen käsittelyyn eri toimitielimissä.

Liikunta- ja kulttuurilautakunta käsitteli kokouksessaan kahta isoihin liikuntatiloihin liittyvää asiaa. 45 §:ssä lautakunta päätti yksittäisten liikuntatilatoimipisteiden sulkemisen ajankohdista ja 46 §:ssä lautakunta käsitteli isojen liikuntatilojen palveluverkkosuunnitelman hyväksymistä. Molempien asioiden liitteenä oli sama asiakirja ”Isojen liikuntatilojen palveluverkkosuunnitelma”.

Liikunta- ja kulttuurilautakunnan käsitellessä asiaa 45 §, Isojen liikuntatilojen muutokset 2026–2030, esittelijän muutettu päätösehdotus oli seuraava:

Liikunta- ja kulttuurilautakunta päättää:

- toimeenpanna valtuuston 13.11.2023 §:n 90 mukainen päätös Kuusankosken uimahallin ja Inkeröiden jäähallin sulkemisesta 1.6.2027 alkaen.
- toimeenpanna valtuuston 13.11.2023 § 90 mukainen päätös Inkeröiden ja Valkealan uimahallien sulkemisesta erillisillä päätöksillä, kun valtuuston päätöksessä asetetut ehdot täyttyvät. Kävijämäärän seurannan pohjalukuna käytetään vuoden 2024 uimahallin kävijöiden (6 kk) määrää: Inkeröiden uimahalli 19 128 ja Valkeala 25 374 kävijää.
- hyväksyä Viialan liikuntahallin sulkemisen 1.8.2026 alkaen.
- todeta, että päätös perustuu palveluverkkosuunnitelmaan, aiempiin valtuustopäätöksiin sekä taloudelliseen ja toiminnalliseen kokonaisarvioon ja että niiden tavoitteena on kaupungin liikuntapalvelujen pitkän aikavälin taloudellinen kestävyys ja toiminnallinen tarkoituksenmukaisuus.

Lautakunta päätti esittelijän muutetusta ehdotuksesta poiketen siten, että ensimmäinen päätöskohta kuuluu seuraavasti:

”Lautakunta päättää toimeenpanna valtuuston 13.11.2023 § 90 mukaisen päätöksen Kuusankosken uimahallin sulkemisesta 1.6.2027 alkaen. Inkeröiden jäähallia ei suljeta 1.6.2027 alkaen. Liikunta- ja kulttuurilautakunta edellyttää, että Inkeröiden jäähallin osalta valmistellaan erillinen jatkoselvitys, jossa arvioidaan hallin todelliset käyttöasteen ja tulonhankinnan lisäämismahdollisuudet, vuorojen avaamisen käytännöt, koulujen ja varhaiskasvatuksen päiväkäytön mahdollisuudet, seurojen vuorotarpeet sekä jäähalliverkon kokonaiskapasiteetti ennen mahdollisia uusia sulkemispäätöksiä.”

Lautakunta hyväksyi esittelijän muutetun ehdotuksen muut päätöskohdat sellaisenaan.

Lautakunnan tekemä päätös tarkoitti sitä, että Inkeröiden jäähallia ei päätetty sulkea 1.6.2027 alkaen, vaan kyseisen jäähallin osalta edellytettiin jatkoselvityksen tekemistä. Lautakunta ei

kokouksessaan siten määritellyt lakkautuksen ajankohtaa. Tämän lakkautusajankohtaa koskeva huomio liittyy valituksen päätöksenteon liitteitä koskeviin osiin ja todetaan selkeyden vuoksi siten edellä kuvatusti ja lisäksi seuraavilta osin:

Asian 45 § käsittelyn liitteenä esityslistalla oli ”Isojen liikuntatilojen palveluverkkosuunnitelma”. Sen sivulla 10 olevassa toisessa taulukossa kohdassa ”Inkeröiden jäähalli” oli sarakkeessa ”lakkautusajankohta” kirjaus ”6/2027” (vastaten esittelijän ehdotusta). Sarakkeessa ”Ehdotuksen perustelut” oli kirjaus: ”Kaupungin jäähalleista Inkeröiden hallissa selvästi vähiten käyttöä ja käyntikertaan suhteutetut kulut. Kaksinkertaiset muihin kaupungin jäähalleihin verrattuna. Hallin arvioitu korjausvelka n. 0.4 M€.” Liitteen alalaidassa oli merkintä: ”*Inkeröiden jäähallin sekä uimahallien toiminnan lakkautuminen valtuustossa tehtyjen päätöksen mukaisesti (kts. Liite).”

Asia 45 § päätöspöytäkirjan liitteessä asiakirjan kyseisessä kohdassa ”lakkautusajankohta” on kirjaus ”Avoin”. Sarakkeessa ”Ehdotuksen perustelut” on kirjaus: ”Kaupungin jäähalleista Inkeröiden hallissa selvästi vähiten käyttöä ja käyntikertaan suhteutetut kulut kaksinkertaiset muihin kaupungin jäähalleihin verrattuna. Hallin arvioitu korjausvelka n. 0.4 M€. Liikunta- ja kulttuurilautakunnan päätös 13.5.2026 § 45; Lakkauttamiseen liittyen valmistellaan erillinen jatkoselvitys ennen mahdollisia sulkemispäätöksiä.” Liitteen alalaidassa oli merkintä: ”*Uimahallien toiminnan lakkautuminen valtuustossa tehtyjen päätöksen mukaisesti (kts. Liite).”

Asian käsittelytiedoista ilmenee, että asian käsittelyn aikana on tehty muutosehdotus, joka kuuluu seuraavasti: ”Inkeröiden jäähallia ei suljeta 1.6.2027 alkaen. Liikunta- ja kulttuurilautakunta edellyttää, että Inkeröiden jäähallin osalta valmistellaan erillinen jatkoselvitys, jossa arvioidaan hallin todelliset käyttöasteen ja tulonhankinnan lisäämismahdollisuudet, vuorojen avaamisen käytännöt, koulujen ja varhaiskasvatuksen päiväkäytön mahdollisuudet, seurojen vuorotarpeet sekä jäähalliverkon kokonaiskapasiteetti ennen mahdollisia uusia sulkemispäätöksiä.” Muutosehdotuksesta äänestettiin ja se tuli päätökseksi äänestyksen lopputuloksen perusteella.

Päätöspöytäkirjan liitteen (jossa kirjaus ”Avoin”) voidaan siten katsoa vastaavan lautakunnan tekemää päätöstä, lautakunta ei päättänyt Inkeröiden jäähallin sulkemisen ajankohtaa, vaan se jäi avoimeksi.

Asian 45 § päätöspöytäkirjan perusteella tehtyä päätöstä ei ole tarkastettu kokouksen aikana. Mikäli näin olisi toimittu, ilmenisi asian käsittelytiedoista, että pykälä tarkastettiin heti käsittelyn jälkeen.

Liikunta- ja kulttuurilautakunta käsitteli seuraavaksi esityslistalla ollutta asiaa § 46 "Isojen liikuntatilojen palveluverkkosuunnitelma vuosille 2026–2030". Kyseisen asian liitteenä esityslistalla oli sama liite, kuin edellisen asian (§ 45) esityslistalla liitteenä ollut asiakirja, eli "Isojen liikuntatilojen palveluverkkosuunnitelma". Sen sivulla 10 olevassa toisessa taulukossa kohdassa "Inkeröiden jäähalli" oli sarakkeessa "lakkautusajankohta" kirjaus "6/2027". Sarakkeessa "Ehdotuksen perustelut" oli kirjaus: "Kaupungin jäähalleista Inkeröiden hallissa selvästi vähiten käyttöä ja käyntikertaan suhteutetut kulut. Kaksinkertaiset muihin kaupungin jäähalleihin verrattuna. Hallin arvioitu korjausvelka n. 0.4 M€." Liitteen alalaidassa oli merkintä: "*Inkeröiden jäähallin sekä uimahallien toiminnan lakkautuminen valtuustossa tehtyjen päätöksen mukaisesti (kts. Liite)."

Esittelijän ehdotus oli, että "Liikunta- ja kulttuurilautakunta päättää hyväksyä liitteen mukaisesti Kouvolaan isojen liikuntatilojen palveluverkkosuunnitelman 2026–2030 ja lähettää sen edelleen tiedoksi kaupunginhallitukselle ja valtuustolle."

Lautakunta hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.

Asian 46 § päätöspöytäkirjan käsittelytiedoista ei ilmene asian käsittelyn aikana tehdyn muutoksia esitykseen, asiakirjoihin taikka muutakaan asian käsittelyyn liittyvää toimenpidettä.

Päätöspöytäkirjan liitteenä asialla 46 § on samansisältöinen asiakirja, kuin 45 §:n päätöspöytäkirjalla liitteenä oleva asiakirja. Liitteessä asiakirjan sivulla 10 Inkeröiden jäähallin kohdalla sarakkeessa "lakkautusajankohta" on kirjaus "Avoim". Sarakkeessa "Ehdotuksen perustelut" on kirjaus: "Kaupungin jäähalleista Inkeröiden hallissa selvästi vähiten käyttöä ja käyntikertaan suhteutetut kulut kaksinkertaiset muihin kaupungin jäähalleihin verrattuna. Hallin arvioitu korjausvelka n. 0.4 M€. Liikunta- ja kulttuurilautakunnan päätös 13.5.2026 § 45; Lakkauttamiseen liittyen valmistellaan erillinen jatkoselvitys ennen mahdollisia sulkemispäätöksiä." Liitteen alalaidassa oli merkintä: "*Uimahallien toiminnan lakkautuminen valtuustossa tehtyjen päätöksen mukaisesti (kts. Liite)."

Liikunta- ja kulttuurilautakunnan kokouspöytäkirjan tultua hallintopalveluiden tietoon totesivat viranhaltijat, että lautakunta oli toimivaltansa ylittäen päättänyt hyväksyä koko kaupungin liikuntatiloja koskevan palveluverkkosuunnitelman, joka päätöksen strategisen merkityksen johdosta kuului kaupunginvaltuuston toimivaltaan samoin kuin muutkin koko kaupunkia koskevat palveluverkkosuunnitelmat.

Tästä syystä kaupunginhallitus päätti 1.6.2026, § 136 ja § 137, käyttää otto-oikeutta liikunta- ja kulttuurilautakunnan päätöksiin 13.5.2026, § 46 ja § 45.

Kaupunginhallitus päätti 1.6.2026, § 136:

1. käyttää otto-oikeutta liikunta- ja kulttuurilautakunnan päätökseen 13.5.2026, § 46, joka koskee isojen liikuntatilojen palveluverkkosuunnitelmaa 2026–2030.
2. muuttaa liikunta- ja kulttuurilautakunnan päätöstä 13.5.2026, § 46, siten, että lautakunnan käsittelemä isojen liikuntatilojen palveluverkkosuunnitelma 2026–2030 (liitteenä) saatetaan edelleen kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi.
3. hyväksyä osaltaan liikunta- ja kulttuurilautakunnan päätöksen 13.5.2026, § 46, mukaisen ja liitteenä olevan palveluverkkosuunnitelman
4. esittää kaupunginvaltuustolle, että se hyväksyy liitteenä olevan isojen liikuntatilojen palveluverkkosuunnitelman ja toteaa, että valtuuston hyväksyttyä isojen liikuntatilojen palveluverkkosuunnitelman liikunta- ja kulttuurilautakunta tekee yksikkökohtaiset lakkauttamispäätökset palveluverkkosuunnitelman mukaisesti ja siten valtuuston päätöksen mukaisesti palveluverkkosuunnitelmaa toimeenpanevat hallintopäätökset valtuuston päätöksen saatua lainvoiman.
5. tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta kokouksessa ja se on nähtävillä yleisessä tietoverkossa 2.6.2026 lukien.

Asian 137 § osalta kaupunginhallitus päätti:

1. käyttää otto-oikeutta liikunta- ja kulttuurilautakunnan päätökseen 13.5.2026, § 45, joka koskee isojen liikuntatilojen muutoksia 2026–2030.
2. palauttaa liikunta- ja kulttuurilautakunnan päätöksen 13.5.2026, § 45, uudelleen valmisteltavaksi ja ratkaistavaksi lautakunnassa, kun valtuuston päätös isojen liikuntatilojen palveluverkosta vuosille 2026–2030 on saanut lainvoiman.
3. tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta kokouksessa ja se on nähtävillä yleisessä tietoverkossa 2.6.2026 lukien.

Kaupunginhallituksen käsittelyllä korjattiin lautakuntakäsittelyssä tässä kohtaa havaitut virheellisyysdet. Strategisena ratkaisuna palveluverkko on tarpeen saattaa kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi, jonka hyväksymisen jälkeen lautakunnan on mahdollista käsitellä yksittäisiä liikuntapaikkoja koskevat muutokset valtuuston päätöksen toimeenpanemiseksi. Ennen

palveluverkkoratkaisun tekemistä ei voida päättää yksittäisten toimipisteiden lakkautuksia.

Kaupunginhallituksen 1.6.2026 pidetyn kokouksen jälkeen hallintopalveluihin tuli yhteydenotto (3.6.2026), jossa ilmoitettiin, ettei liikunta- ja kulttuurilautakunnan pöytäkirja 13.5.2026, § 46, vastaisi lautakunnan tekemää päätöstä.

Liikunta- ja kulttuurilautakunnan pöytäkirja oli tarkistettu kahden pöytäkirjan tarkastajan toimesta 17.5.2026, jonka lisäksi pöytäkirjan oli allekirjoittanut lautakunnan puheenjohtaja ja sihteeri.

Hallintopalveluiden selvittäessä asiaa ilmeni, ettei kokousasioiden liitteitä oltu tarkastettu, eikä kokouskäsittelyn perusteella päivitettyjä liitteitä oltu toimitettu lautakunnan puheenjohtajalle tai tarkastajille pöytäkirjan tarkastusprosessin aikana. Tarkastajat olivat tarkastaneet ainoastaan itse päätöspöytäkirjan (ilman liitteitä).

Taustatietona todetaan, että päätöspöytäkirjan tarkastaminen sisältää aina myös pöytäkirjan liitteiden tarkistamisen, koska liitteet ovat osa päätöstä. Tavallisesti päätöksen liitteet toimitetaan tarkastettavan pöytäkirjan yhteydessä sekä puheenjohtajalle että tarkastajille, mikäli liitteeseen tai liitteisiin on tehty kokouskäsittelyn perusteella sisällöllisiä muutoksia. Mikäli esityslistan yhteydessä oleviin liitteisiin ei ole tehty sisällöllisiä muutoksia kokouskäsittelyn perusteella, ei niitä toimiteta erikseen pöytäkirjan tarkastusprosessin aikana puheenjohtajalle ja pöytäkirjan tarkastajille, vaan liitteet ovat katsottavissa kokoushallintajärjestelmässä. Liikunta- ja kulttuurilautakunnan pöytäkirjan tarkastusprosessi on siten ollut näiltä osin puutteellinen: pöytäkirjaan päivitetty liitteet olisi tullut toimittaa puheenjohtajalle ja tarkastajille ja toisaalta pöytäkirjan tarkastajien ei olisi tullut hyväksyä pöytäkirjaa ilman sen liitteiden tarkistamista, kuten kaupungin prosessi asiassa edellä kuvatusti on.

Asian selvityksen yhteydessä ilmeni myös, että päätösten 45 § ja 46 § liitteitä on päivitetty 19.5.2026, eli sen jälkeen, kun pöytäkirja (ilman liitteitä) oli tarkastettu. Esittelijänä olleen sivistysjohtajan antaman selvityksen mukaan liitteet päivitettiin hänen ohjeistuksestaan vastaamaan lautakunnan tekemää, äänestystuloksen perusteella syntynyttä päätöstä. Sivistysjohtaja on ohjeistanut päivittämään liitteitä siten, että liitteiden sisältö vastaa lautakunnan tekemää päätöstä. Liitteitä päivitettiin sivistysjohtajan selvityksen mukaan vasta 19.5.2026, jolloin konsultille lautakunnan kokouksen jälkeen päivitettäväksi lähetetty liiteasiakirja toimitettiin kaupungille konsultin tekemin muutoksin.

Lautakunta oli asiassa § 45 (Isojen liikuntatilojen muutokset 2026–2030) päättänyt, ettei Inkeröisten jäähallia suljeta 1.6.2027 ja lakkautusajankohta jäi käsittelyssä avoimeksi lautakunnan päätettyä

jatkoselvityksen tekemisestä. Tätä vasten liite siinä muodossa, kun se pöytäkirjassa on, vastaa lautakunnan tekemää päätöstä.

Sivistysjohtajan ohjeistuksesta myös asian § 46 (Isojen liikuntatilojen palveluverkkosuunnitelma 2026–2030) liite on päivitetty pöytäkirjaan, koska lautakunta oli edellisessä pykälässä päättänyt Inkeröisten jäähallin lakkautusajankohdasta esittelijän ehdotuksesta poikkeavalla tavalla. Sivistysjohtajan antaman selvityksen mukaan hän on pitänyt siten itsestään selvänä, että myös kyseinen liite korjataan pöytäkirjaan.

Selvyyden vuoksi todetaan, että asian § 46 käsittelytiedoista olisi tullut ilmetä, että käsittelyn pohjana on muutettu tai päivitetty liite, tai asian käsittelytietoihin olisi tullut tehdä muu asiaa selventävä kirjaus. § 45 olisi ollut tarkoituksenmukaista myös tullut tarkistaa kokouksessa heti ennen 46 §:n käsittelemistä.

Pöytäkirjan laatimisen ja tarkastamisen osalta kaupungissa noudatetaan kuntalain sääntelyä sekä kaupungin hallintosäännön määräyksiä (§ 110 ja 148 §). Tarkastamisprosessin osalta todetaan, että laadittu pöytäkirja toimitetaan toimitelimen puheenjohtajalle ja tarkastajille sähköisesti, pääsääntöisesti sähköpostitse. Liitteet toimitetaan pöytäkirjan yhteydessä heille, mikäli niihin on tehty muutoksia esityslistalla olleisiin liitteisiin nähden. Mikäli liitteisiin ei ole kokouskäsittelyn perusteella tehty muutoksia, ei niitä toimiteta pöytäkirjan tarkastamisen yhteydessä puheenjohtajalle tai tarkastajille, vaan liitteet on katsottavissa sähköisessä kokoushallintajärjestelmässä, millä pyritään huomioimaan tarkastusprosessissa samalla myös isojen tiedostoliitteiden tekniset toimitusedellytykset. Tarkastaminen tapahtuu siten, että tarkastajat ilmoittavat sähköpostitse hyväksyvänsä pöytäkirjan. Nyt kyseessä olevassa asiassa puheenjohtaja oli hyväksynyt pöytäkirjan, ja tarkastajat ilmoittaneet tarkastaneensa ja hyväksyvänsä pöytäkirjan. Pöytäkirja liitteineen on julkaistu kaupungin tietoverkossa 19.5.2026 ja se ollut myös kaupunginhallitukselle saatettujen otto-oikeuden käyttämistä koskevien asioiden valmistelun pohjana.

Kaupunginvaltuusto on 8.6.2026, § 42, käsitellyt palveluverkkosuunnitelmaa koskevan asian ja tehnyt siinä lopullisen päätöksen.

Siitä huolimatta, että liikunta- ja kulttuurilautakunnan 13.5.2026 pidetyn kokouksen pöytäkirjan tarkastusprosessissa on tapahtunut virheellisyys, ei valituksenalainen kaupunginvaltuuston päätös kuitenkaan ole kuntalain tai kaupungin hallintosäännön tai muunkaan lain vastainen.

Kuntalain 92 §:n nojalla kunnanhallitus voi ottaa sen käsiteltäväksi asian, joka on tämän lain nojalla siirretty kunnanhallituksen alaisen viranomaisen tai kunnanhallituksen jaoston toimivaltaan ja jossa

asianomainen viranomainen on tehnyt päätöksen. Käyttäessään otto-oikeutta kaupunginhallituksella on sama toimivalta, kuin lautakunnalla on ollut sen päätöksenteossa. Kaupunginhallitus myös kuntalain 39 §:n nojalla vastaa valtuuston asioiden valmistelemisestä.

Siten siitä huolimatta, että lautakunnan pöytäkirjan tarkastusprosessissa on ilmennyt virheellisyys, on kaupunginhallitus voinut käyttää otto-oikeutta ja tehdä asiassa uuden päätöksen. Kaupunginhallitus on käyttänyt otto-oikeutta kuntalaissa säädetyssä määräajassa ja sellaisessa asiassa, jossa otto-oikeutta voi lain mukaan käyttää. Siten kaupunginhallituksen käsittelyn voidaan katsoa korjanneen lautakuntakäsittelyssä olleet prosessuaalisetkin puutteellisuudet.

Kaupunginvaltuuston käsitellessä asiaa 8.6.2026 on sivistysjohtaja ja hallintojohtaja selostaneet kokouksessa lautakunnan pöytäkirjan laadintaan ja tarkastamiseen liittyneet ilmenneet vaiheet. Kaupunginvaltuustolle on siten tuotu tässä yhteydessä esiin pöytäkirjan liitteiden käsittelyssä ilmenneet seikat sekä muutokset liitteissä. Kaupunginvaltuusto on tästä huolimatta hyväksynyt kaupunginhallituksen ehdotuksen eikä lautakuntakäsittelyn puutteellisuuksien siten voida katsoa vaikuttaneen asian lopputulemaan miltei osin.

2.3. Esittelijän lausumat ja selvitys kaupunginvaltuustossa (valituksen kohta 1.2)

Valituksessa esitetään, että sivistysjohtaja on myöntänyt tehneensä asiasisällöllisiä muutoksia ja lisäyksiä liikunta- ja kulttuurilautakunnan kokousasiakirjoihin lautakuntakäsittelyn jälkeen ilman uutta toimielinkäsittelyä ja muokannut palveluverkkosuunnitelmaa liitteitä vastaamaan lautakunnan käsittelyä toisessa pykälässä kuin palveluverkkosuunnitelmaa koskevassa asiassa. Lisäksi esitetään, että päätösaineisto on juridisesti viallinen ja osoittaa vakavan väärintulkinnan hallintolain teknisestä korjauksesta.

Edellä 3.2. kohdassa on tuotu esiin liikunta- ja kulttuurilautakunnan kokouskäsittelyssä ja pöytäkirjan tarkastamisprosessissa ilmenneet virheellisyydet. Tapahtumienkulun osalta viitataan edellä 3.2. kohdassa esiin tuotuun.

Sivistysjohtaja on kaupunginvaltuuston 8.6.2026 pidetyssä kokouksessa selvittänyt liikunta- ja kulttuurilautakunnan kokouspöytäkirjan liitteiden käsittelyyn liittyvät vaiheet. Sivistysjohtaja on todennut myös, että kyseiseen liitteeseen on tehty lautakunnan 13.5.2026 pitämän kokouksen jälkeen muutoksia, jotta liite vastaa lautakunnan päätöstä.

Kokouspöytäkirjojen liitteiden käsittelyn osalta todetaan, että toimielinkokouksissa käsiteltyjen asioiden, esityslistalla oleviin liitteisiin tehdään pöytäkirjaan aina tarvittavat muutokset, mikäli toimielinpäätös sitä edellyttää. Liitteet päivitetään pöytäkirjaan vastaamaan tehtyä toimielinpäätöstä. Muutokset tehdään kokouskäsittelyn jälkeen pöytäkirjan laadintavaiheessa. Muutetut liitteet tulee toimittaa pöytäkirjan tarkastajille tarkastettavaksi ja liitteitä ei saa muuttaa sen jälkeen, kun pöytäkirja liitteineen on tarkastettu.

Nyt kyseessä olevassa tapauksessa on toimittu virheellisesti siinä, ettei päivitettyjä liitteitä ole lainkaan toimitettu tarkastettaviksi ja siinä, että tarkastajat ovat hyväksyneet pöytäkirjan tarkastamatta sen muutettuja liitteitä sekä siinä, että liitteitä on päivitetty vielä sen jälkeen, kun pöytäkirja (ilman liitteitä) on tarkastettu.

Valituksessa viitatus hallintolain teknisen korjauksen osalta todetaan, ettei päätöspöytäkirjassa tai asianhallintajärjestelmässä ole merkintää siitä, että asiakirjaa olisi korjattu esimerkiksi hallintolain 52 §:n mukaisena kirjoitusvirheenä. Siten kyseessä ei ole viranomaisen itseoikaisumenettely.

2.4. Otto-oikeuden vaikutus, päätöksentekojärjestys ja tiedotuksen ristiriitaisuus (valituksen kohta 2.)

Valituksessa esitetään, että kaupunginhallituksen otto-oikeuspäätöksen ja kaupunginvaltuuston myöhemmän päätöksen välinen oikeudellinen suhde jää asiakirjojen ja virallisen tiedotuksen valossa epäselväksi ja, ettei asiakirjoista ilmene selvästi, mikä osa aiemmasta valmistelusta jäi voimaan, mikä palautui uudelleen valmisteltavaksi ja miltä osin lautakunnalle jäi itsenäistä päätösvaltaa ja harkintavaltaa ja miltä osin kaupunginvaltuuston aiemmat päätökset jäivät edelleen voimaan suhteessa nyt hyväksyttyyn suunnitelmaan ja mikä oli uutta suunnitelmaa ja mikä vanhan 2023 päätösten toimeenpanoa.

Näiltä osin todetaan, että kaupunginhallitus on käyttänyt 1.6.2026 kokouksessaan otto-oikeutta liikunta- ja kulttuurilautakunnan päätöksiin 45 § (Isojen liikuntatilojenmuutokset 2026–2030) ja 46 § (Isojen liikuntatilojen palveluverkkosuunnitelma 2026–2030). Viimeksi mainittua päätöstä on muutettu (kaupunginhallitus 1.6.2026, § 136) muun muassa siten, että se saatetaan kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi. Ensin mainittu päätös, § 45, on palautettu liikunta- ja kulttuurilautakuntaan uudelleen valmisteltavaksi ja ratkaistavaksi sen jälkeen, kun valtuuston päätös isojen liikuntatilojen palveluverkosta vuosille 2026–2030 on saanut lainvoiman. Siten voidaan otto-oikeuden käyttöä koskevien päätösten ratkaisujen mukaisesti katsoa, että asiakirjoista ilmenee selvästi toimielimen päätös ja ratkaisut siitä, missä järjestyksessä päätöksenteko tapahtuu ja mitä palautettiin uudelleen

valmisteltavaksi, samoin toimielinten välinen toimivalta. Päätösasiakirjojen tai liitteiden kirjausten ei voida katsoa olevan miltään osin epäselviä.

Hallintosäännön 23 §:n mukaan lautakunnan yleiseen toimivaltaan kuuluu muun ohella päättää palvelupisteistä ja niiden sijainneista. Lautakunnan toimivaltaan ei kuitenkaan kuulu hallintosäännön nojalla päättää strategisesti merkittävistä palveluverkkosuunnitelmista, jotka koskevat koko kaupunkia. Lautakunta ei voi myöskään päättää yksittäisten toimipisteiden, kuten liikuntatilojen, lakkautuksista ennen kuin toimivaltainen toimielin on päättänyt palveluverkosta. Siitä syystä kaupunginhallitus on palauttanut asian uudelleen valmisteltavaksi.

Valituksessa on viitattu myös kaupungin 9.6.2026 päivätyn tiedotteen sisältöön. Näiltä osin todetaan, ettei tiedote ole päätös tai toimeenpanon perusteena oleva asiakirja. Tiedotteen sisällöstä on siten tarpeetonta enemmälti lausua.

2.5. Päätöksen kirjausten arviointi (valituksen kohta 3.)

Valituksessa esitetään, että Inkeröisten jäähallin osalta hyväksytty asiakirjakokonaisuus sisältää keskenään ristiriidassa olevia kirjauksia, jotka loukkaavat ylemmän toimielimen päätöksen sitovuutta ja, että kaupunginvaltuuston tekemä ja edelleen lainvoimainen päätös sitoo kaupunginhallitusta, jolla ei ole oikeutta muuttaa valtuuston sitovaa linjausta. Valituksessa esitetään myös, että kaupunginhallitus valmisteli ja toi valtuuston hyväksyttäväksi aiemman sitovan päätöksen kanssa suorassa ristiriidassa olevan "Avoimen" linjauksen avaamatta lainkaan tämän muutoksen juridisia perusteita ja, että päätöksentekoprosessi on loukannut päätösten sitovuustasoa ja oikeusvarmuutta.

Näiltä osin todetaan, että kaupunginvaltuusto on kunnan ylin toimielin, jolla on oikeus päättää uudesta palveluverkkosuunnitelmasta ja samalla muuttaa taikka täydentää aiemmin tekemiään taloutta koskevia linjauksia tai suunnitelmia (kaupunginvaltuusto 13.11.2023 § 90). Kaupunginhallituksen kuntalain mukaisiin tehtäviin kuuluu valtuuston käsittelemien asioiden valmisteleminen. Tässä tapauksessa kaupunginhallitus on kuntalain 92 §:n nojalla käyttänyt otto-oikeutta liikunta- ja kulttuurilautakunnan päätökseen ja valmistellut asian valtuuston käsiteltäväksi. Toimielinkäsittely ei siten miltään osin loukkaa valtuuston päätöksen tai päätösten sitovuutta tai oikeusvarmuutta. Kaupunginhallitus ei ole valituksessa esitetyllä tavalla "muuttanut valtuuston sitovaa linjausta".

Päätösasiakirjojen tai liitteiden kirjausten ei voida katsoa olevan miltään osin epäselviä. Kaupunginhallituksen päätösasiakirjoista

1.6.2026, § 136 ja § 137 ilmenee selvästi päätöksenteon tausta, perustelut ja oikeusohjeet.

2.6. Päätöksen oikeusvaikutusten arviointi (valituksen kohta 4.)

Valituksessa esitetään, että valtuustokäsittelyn aikana on käyty keskustelua siitä, korvaako uusi palveluverkkosuunnitelma aiemmat päätökset, täydentääkö se niitä vai kokoaako se yhteen aiemmat päätökset. Valituksessa esitetään, ettei päätöksen sisältö ja luonne ole ollut yksiselitteinen tai oikeudellisesti selvä, mikä on hyvän hallinnon vastaista.

Näiltä osin todetaan, että kaupunginvaltuuston päätöksestä 8.6.2026, § 42, ilmenee selvästi sen asiasisältö ja oikeusvaikutukset. Valtuusto on päättänyt hyväksyä isojen liikuntatilojen palveluverkkosuunnitelman 2026–2030 strategisena ohjausasiakirjana ja nimenomaisesti todennut, että liikunta- ja kulttuurilautakunta tekee yksikkökohtaiset lakkauttamispäätökset suunnitelman mukaisesti valtuuston päätöksen saatua lainvoiman. Päätös ei siten esimerkiksi suoraan lakkauta toimipisteitä, vaan asettaa toiminnalle strategiset suuntaviivat ja valtuuttaa lautakunnan panemaan palveluverkkosuunnitelman täytäntöön toimivaltansa puitteissa. Päätöksen oikeudellinen sitovuustaso ja tuleva hallintomenettely ovat siten täysin selkeitä.

Koska kaupunginvaltuusto on kunnan ylin päättävä elin, sen uusi päätös määrittelee palveluverkon kehittämisen ja toimeenpanon perusteet siitä hetkestä eteenpäin, korvaten mahdolliset aiemmat erilliset tai ristiriitaiset kirjaukset siltä osin kuin uudessa suunnitelmassa on toisin linjattu.

Päätöksen oikeudellisessa arvioinnissa ja täytäntöönpanossa sen sisältö arvioidaan toimielimen päätöspöytäkirjan ja sen liitteenä hyväksytyn aineiston perusteella, ei esimerkiksi kokouskeskustelujen pohjalta.

2.7. Valmisteluaineiston arviointi ja selvittämisvelvollisuus

Valituksessa esitetään, että päätöksen perusteena oleva palveluverkkosuunnitelma on tietoisien valikoiva, epäjohdonmukainen ja harhaanjohtava, mikä loukkaa hallintolain 31 §:n mukaista selvittämisvelvollisuutta.

Hallintolain 31 §:ssä säädetään muun ohella, että viranomaisen on huolehdittava asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot sekä selvitykset.

Kohdassa esitettyjen valitusperusteluiden osalta todetaan, että ne koskevat pääasiallisesti valittajan näkemyksiä kohteiden valinnasta ja toiminnallisesta tarkoituksenmukaisuudesta. Kuntalakiin perustuvassa laillisuusvalvonnassa hallinto-oikeus arvioi kuitenkin

ainoastaan päätöksen lainmukaisuutta ei sen tarkoituksenmukaisuutta.

Sivistysjohtajan antanut selvityksen, jonka mukaan:

- Selvityksessä ei tarkasteltu koulujen liikuntasaleja kokonaisuutena, vaan tarkastelu rajattiin selvityksen tavoitteiden mukaisesti liikunta- ja palloiluhalleihin. Selvityksen tarkoituksena ei ollut laatia kattavaa inventointia kaikista kaupungin liikuntatiloista eikä arvioida koulujen liikuntasalien kokonaiskapasiteettia, vaan tarkastella selvityksen rajauksen mukaisia liikunta- ja palloiluhalleja. Investointeja ei ole siten väitetyllä tavalla jätetty tarkoituksellisesti pois tai vääristelty kaupungin liikuntapaikkakapasiteettia.
- Käyttöasteita tarkasteltiin selvityksessä liikuntapalveluiden hallinnoimien liikuntatilojen ilta- ja viikonloppukäytön näkökulmasta. Perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen päiväaikaista käyttöä ei ole sisällytetty käyttöastelaskelmiin, koska kyse on lakisääteisestä opetustoiminnasta, jonka järjestämisestä vastaa kasvatus- ja opetuspalvelut. Koulujen liikuntatilat ovat koulupäivän aikana ensisijaisesti opetuksen käytössä tai opetuksen käytettävissä, eikä niitä ole tuolloin mahdollista osoittaa liikuntapalveluiden kautta muille käyttäjäryhmille. Liikuntapalveluiden hallinnoima vuorokäyttö alkaa pääsääntöisesti koulupäivän päätyttyä, jolloin tilat ovat varattavissa seuroille, yhdistyksille ja muille käyttäjille liikuntapalveluiden varausjärjestelmän kautta.
- Käyttöastelaskennan tarkoituksena on ollut arvioida liikuntapalveluiden käytettävissä olevan kapasiteetin käyttöä, vuorojen riittävyyttä sekä tilojen saavutettavuutta ilta- ja viikonloppukäytössä. Tarkastelu on tästä syystä rajattu niihin käyttövuoroihin, joihin liikuntapalvelut voivat vaikuttaa vuorojen myöntämisen, käytön suunnittelun ja tilojen hallinnoinnin kautta. Rajausta on perusteltu myös taloudellisesta näkökulmasta. Päiväaikainen opetuskäyttö on osa kaupungin lakisääteistä palvelutuotantoa, jossa kustannukset kohdistuvat kaupungin toimialojen välillä sisäisen vuokrauksen ja kustannusjaon kautta. Sen sijaan ilta- ja viikonloppukäytössä liikuntapalvelut vastaavat tilojen käytöstä, vuorojen jakamisesta sekä käyttömaksujen hallinnoinnista. Käyttöasteen seurannalla arvioidaan siten erityisesti liikuntapalveluiden hallinnoiman kapasiteetin tehokasta hyödyntämistä kuntalaisten, seurojen ja muiden käyttäjäryhmien tarpeisiin.
- Mikäli koulupäivän aikainen opetuskäyttö sisällytettäisiin samaan käyttöastelaskentaan, rakennusten kokonaiskäyttöaste muodostuisi automaattisesti korkeaksi riippumatta siitä, kuinka tehokkaasti ilta- ja viikonloppuvuorot ovat käytössä. Tällöin

todellista käyttöastetta, käytettävissä olevaa kapasiteettia ja vuorojen riittävyyttä ei voitaisi arvioida tarkoituksenmukaisesti. Selvityksen tavoitteena ei ole ollut kuvata rakennusten kokonaiskäyttöastetta vuorokauden kaikilta tunneilta, vaan liikuntapalveluiden hallinnoiman kapasiteetin käyttöä.

- Käyttöastelaskennan periaatteet eivät ole uusia tai tätä selvitystä varten laadittuja. Samoja laskentaperiaatteita ja rajoituksia on käytetty myös aiemmissa liikuntapaikkaselvityksissä ja käyttöastetarkasteluissa. Näin varmistetaan tulosten vertailukelpoisuus eri vuosien ja selvitysten välillä. Tarkastelutavan muuttaminen kesken seurannan heikentäisi vertailtavuutta ja voisi johtaa virheellisiin johtopäätöksiin käyttöasteiden kehityksestä. Käyttöasteen tarkastelu liikuntapalveluiden hallinnoiman ilt- ja viikonloppukäytön osalta on myös kunnissa yleisesti käytetty toimintatapa. Tarkastelun tavoitteena on arvioida sitä kapasiteettia, joka on liikuntapalveluiden hallinnoitavissa ja kuntalaisten, seurojen ja muiden käyttäjäryhmien käytettävissä. Tämä tuottaa päätöksenteon kannalta olennaista tietoa tilojen käytettävyydestä, vuorojen riittävyydestä ja mahdollisesta vapaasta kapasiteetista.

Selvityksessä todetaan, että sekä kapasiteettitarkastelu että käyttöastelaskenta on toteutettu selvityksen tavoitteiden, rajoituksen ja vakiintuneiden laskentaperiaatteiden mukaisesti. Asian selvitys antaa päätöksenteon tueksi johdonmukaisen ja vertailukelpoisen kuvan liikuntapalveluiden hallinnoimista tiloista ja niiden käytöstä.

Palveluverkkoa koskevan asian valmistelu perustuu siten riittävään ja asianmukaiseen selvitykseen ja täyttää hallintolain 31 §:n mukaiset vaatimukset.

2.8. Hyvän hallinnon vaatimusten arviointi

Valituksessa esitetään, ettei hyväksytty palveluverkkosuunnitelma täytä hallintolain hyvän hallinnon vaatimuksia (hallintolain 6 §).

Näiltä osin todetaan, että viitatus säännöksen mukaan viranomaisen on kohdeltava hallinnossa asioivia tasapuolisesti sekä käytettävä toimivaltaansa yksinomaan lain mukaan hyväksyttäviin tarkoituksiin. Viranomaisen toimien on oltava puolueettomia ja oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään nähden. Niiden on suojattava oikeusjärjestyksen perusteella oikeutettuja odotuksia.

Kaupunginvaltuuston päätös täyttää hyvän hallinnon vaatimukset ja 6 §:ssä säädetyt hallinnon oikeusperiaatteet. Päätöksenteko on edennyt kuntalain mukaisessa järjestyksessä kaupunginhallituksen valmistelusta valtuuston hyväksyttäväksi. Kaupunginhallitus on käyttänyt kuntalain mukaista otto-oikeutta liikunta- ja kulttuurilautakunnan päätöksiin ja oikaissut siten

lautakuntakäsittelyssä ilmenneet käsittely- ja toimivaltavirheet. Asia on valmistelu kattavasti ja sen laajuutta vastaten. Päätös on perusteltu ja sen asiasisältö ilmenee päätöksestä selvästi.

3. Kaupunginvaltuuston päätöksen 8.6.2026, § 42, täytäntöönpano

Valituksessa ei ole vaadittu kaupunginvaltuuston päätöksen täytäntöönpanon kieltämistä. Kaupungin viranhaltijajohdon pyynnöstä kuitenkin myös päätöksen täytäntöönpanon osalta todetaan selvyyden vuoksi seuraavaa:

Kuntalain 143 §:n mukaan päätös voidaan panna täytäntöön ennen kuin se on saanut lainvoiman. Täytäntöönpanoon ei kuitenkaan saa ryhtyä, jos oikaisuvaatimus tai valitus käy täytäntöönpanon johdosta hyödyttömäksi taikka jos oikaisuvaatimuksen käsittelevä toimielin tai valitusviranomainen kieltää täytäntöönpanon.

Kuntalain 96 §:n mukaan, jos kunnanhallitus katsoo, että valtuuston päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä taikka että valtuusto on ylittänyt toimivaltansa tai että päätös on muuten lainvastainen, kunnanhallituksen on jätettävä päätös täytäntöön panematta. Asia on viipymättä saatettava valtuuston uudelleen käsiteltäväksi.

Kaupunginhallitus tekee valtuuston päätösten täytäntöönpanosta aina erillisen päätöksen. Tässä tapauksessa mainittu täytäntöönpanopäätös on tehty kaupunginhallituksessa 15.6.2026, § 146 (Valtuuston 8.6.2026 päätösten toimeenpano). Päätös merkitsee, että kaupunginhallitus on päättänyt panna valituksenalaisen päätöksen täytäntöön.

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 2 §:ssä säädetään muun ohella, että tätä lakia sovelletaan oikeudenkäynnissä yleisissä hallintotuomioistuimissa, joita ovat korkein hallinto-oikeus ja alueelliset hallinto-oikeudet. 3 §:n mukaan, jos muussa laissa on tästä laista poikkeavia säännöksiä, niitä sovelletaan tämän lain asemesta. 122 §:n 1. momentissa säädetään muun ohella, että päätöstä ei saa panna täytäntöön ennen kuin se on saanut lainvoiman. 3 momentin mukaan päätös voidaan panna täytäntöön lainvoimaa vailla olevana myös, jos: 1) laissa niin säädetään; 2) päätös on luonteeltaan sellainen, että se on pantava täytäntöön heti; 3) päätöksen täytäntöönpanoa ei yleisen edun vuoksi voida lykätä.

Oikeudenkäynnistä annetun lain esitöiden (HE 29/2018) mukaan 122 §:n 3 momentin 1. kohdan mukaan päätös voitaisiin panna täytäntöön lainvoimaa vailla olevana, jos laissa niin säädetään. Esimerkiksi kunnallis- ja kirkollisvalituksella ei ole täytäntöönpanon lykkäävää vaikutusta, vaan päätös voidaan panna täytäntöön ennen kuin se on saanut lainvoiman.

Koska kuntalaki ja oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annettu laki mahdollistavat kaupunginvaltuuston päätöksen toimeenpanon sitä

koskevan valituksen vireillä olemisesta huolimatta (jolloin päätös ei ole lainvoimainen) eikä täytäntöönpano tee valitusta edelleenkaan tyhjäksi, on nyt valituksen alaisen päätöksen täytäntöönpanon jatkaminen oikeudellisesti edelleen mahdollista.

Palveluverkon kehittämisen taustalla on välttämätön tarve sopeuttaa tilojen määrää kaupungin taloudelliseen kantokykyyn.

Palveluverkkosuunnitelman viivästymisellä on välittömiä negatiivisia vaikutuksia kaupungin taloudelliseen kantokykyyn ja siten päätöksen täytäntöönpanon jatkaminen on välttämätöntä.

Kaupunginvaltuusto on 8.6.2026 päättänyt palveluverkon hyväksymisen lisäksi todeta, että valtuuston hyväksyttyä isojen liikuntatilojen palveluverkkosuunnitelman liikunta- ja kulttuurilautakunta tekee yksikkökohtaiset lakkautuspäätökset palveluverkkosuunnitelman mukaisesti ja siten valtuuston päätöksen mukaisesti palveluverkko-suunnitelmaa toimeenpanevat hallintopäätökset valtuuston päätöksen saatua lainvoiman. Valtuusto on siten itse päätöksessään sitonut yksikkökohtaisten lakkautuspäätösten tekemisen valtuuston päätöksen lainvoimaisuuteen.

Näin ollen kaupunginvaltuuston hyväksymän palveluverkkosuunnitelman yksikkökohtaisia lakkautuspäätöksiä voidaan toimivaltaisessa lautakunnassa tehdä vasta kaupunginvaltuuston päätöksen saatua lainvoiman. Kaupunginvaltuuston päätöksen täytäntöönpanoa voidaan kuitenkin jatkaa muilta osin, kuten hallinnollisella valmistelutyöllä, palveluverkkosuunnitelman mukaisten korjausten ja investointien valmistelulla sekä esimerkiksi palveluverkkosuunnitelman mukaisten säästöjen, investointitarpeiden ja korjausvelan huomioimisella tulevan talousarvion ja taloussuunnitelman valmistelussa.

4. Pyyntö hallinto-oikeudelle asian kiireellisestä käsittelemisestä

Liikuntatilojen palveluverkkosuunnitelma on strateginen ja taloudellisesti kaupungille erittäin merkittävä kokonaisuus. Suunnitelman kohteena olevien liikuntatilojen yhteenlaskettu korjausvelka on yli 41 miljoonaa euroa ja niiden vuotuiset käyttökustannukset ovat noin 4,7 miljoonaa euroa. Kaupungin vuoden 2027 talousarviokehykseen sisältyy valituksenalaisessa palveluverkkosuunnitelmassa olevien isojen liikuntahallien sulkemisesta saatavia kustannussäästöjä n. 0,8 miljoonaa euroa. Palveluverkon kehittämisen perusteena on tarve sopeuttaa tilojen tarve ja määrä vastaamaan kysyntää sekä kaupungin taloudellista kantokykyä. Sivistysjohtajan ja talousjohtajan arvion mukaan oikeusprosessin kestolla on siten suuri ja välitön merkitys Kouvolan kaupungin talouden tasapainottamiselle. Tästä syystä hallinto-oikeutta on tarpeen pyytää kiirehtimään valitusasian käsittelyä.

Liitteet:

- Itä-Suomen hallinto-oikeuden lausuntopyyntö liitteineen
- Liikunta- ja kulttuurilautakunnan kokouksen 13.5.2026 esityslista sekä esityslistan liitteet asioiden § 45 ja § 46 osalta
- Sivistysjohtajan lausunto 26.8.2026

Oheismateriaalina:

- Kaupunginvaltuuston päätös 8.6.2026, § 42, liitteineen
- Kaupunginhallituksen päätös 1.6.2026, § 136, liitteineen
- Kaupunginhallituksen päätös 1.6.2026, § 137, liitteineen
- Liikunta- ja kulttuurilautakunnan päätös 13.5.2026, § 45, liitteineen
- Liikunta- ja kulttuurilautakunnan päätös 13.5.2026, § 46, liitteineen

Lisätietoja: hallintojohtaja Saara Rahkonen-Rannikko, puh. 020 615 9066, saara.rahkonen-rannikko(at)kouvola.fi, kaupunginjuristi Elina Amnell-Holzhäuser, puh. 020 615 7649, elina.amnell(at)kouvola.fi, sivistysjohtaja Veikko Niemi, puh. 020 615 7727, veikko.niemi(at)kouvola.fi

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallitus päättää

1. antaa kaupungin vastauksena Itä-Suomen hallinto-oikeuden lausuntopyyntöön (asia 1870/2026) edellä selostusosassa annetun kaupungin lausunnon.
2. toimittaa Itä-Suomen hallinto-oikeudelle tämän lausunnon lisäksi seuraavat asiakirjat:
 - Kaupunginvaltuuston päätös 8.6.2026, § 42, liitteineen
 - Kaupunginhallituksen päätös 1.6.2026, § 136, liitteineen
 - Kaupunginhallituksen päätös 1.6.2026, § 137, liitteineen
 - Liikunta- ja kulttuurilautakunnan päätös 13.5.2026, § 45, liitteineen
 - Liikunta- ja kulttuurilautakunnan päätös 13.5.2026, § 46, liitteineen
 - Liikunta- ja kulttuurilautakunnan kokouksen 13.5.2026 esityslista sekä esityslistan liitteet asioiden § 45 ja § 46 osalta
 - Sivistysjohtajan lausunto 26.8.2026.

3. todeta, että kaupunginvaltuuston 8.6.2026 tekemän päätöksen § 42 täytäntöönpanoa jatketaan kuntalain ja kyseisen päätöksen mukaisesti.
4. pyytää Itä-Suomen hallinto-oikeutta kiirehtimään tämän valitusasian käsittelyä sillä perusteella, että ratkaisulla on kaupungin talouden kannalta erittäin suuri merkitys selostusosassa kuvatusti.
5. tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta kokouksessa ja se on nähtävillä yleisessä tietoverkossa 1.9.2026 lukien.

Kaupunginhallituksen päätös: